

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiæ Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

Sectio Decimaqvarta. Nonnulla contra Exemptionem Ecclesiasticam
Monasterij obiecta refelluntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

quoddam à Camerâ Imperiali extractum, quod auctor libelli sub litt. R. & S. exhibet, & similia, videbit & leget, quod DD. passim tradunt mandata eiusmodi sine clausulâ ipso iure non valere & illa impunè contemni & sperni posse, quod multis iuris & DD. authoritatibus probat Gaius lib. I. obseru. 13. num. 1. & 2.

De Aduocatiâ verò & protectione Luxemburgensi, quam passim auctor indignè perstringit, agetur.

Denique etiam illud rogo, ut æquus Lector h̄ic in transitu memori mente recondat, quanta fuerit Augustissimi Cæsaris Ferdinandi II. tum in omnibus tum in hoc quoque negotio iustitia, Constantia, animi Magnitudo, quod se ab eo, quod ius & ratio exigebat, nullis intercessionibus, neque auctoris importunâ & acerbâ sollicitatione, neque ullis status politici considerationibus (cùm plurimūm eius interesset habere Archiepiscopum amicum in eo rerum cardine) suerit, vel latum vnguem abduci, sed sine personarum acceptione ius dixerit, & sententiam semel prolatam contra omnes & potentiae & artificij machinas sit tutatus.

SECTIO DECIMA QVARTA.

*N*onnulla contra Exemptionem Ecclesiasticam Monasterij obiecta refelluntur.

MUltis deinceps paginis à numero 55. vsque ad 77. auctor nihil aliud dicit, quām licuisse Archiepiscopo moderno, non obstante illâ sententiâ Aulici Consilij, & remissione ad Cameram Spirensim viam iuris deserere, viam facti ingredi, arma capere, bellum inferre, Maximianos & viciniam infestare, tantos in Sacr. Roman. Imperio motus concitare.

Qui omnis discursus, cùm non nisi imaginariis, & supra iam reiectis fundamentis nitatur, nullam etiam vim habet, neque ylli homini sincero iudicio prædicto, satisfacere potest; risum potius moueat, quod ob vnius exiguae arcis Freudenburgicæ (qua Maximianæ ditionis est) expugnationem, à Reddis Christianissimi milite peractam, tantopere auctor se iactet instar Pyrgopolinicæ cuiuspam, velut de immani quodam fortalitio & hoste deuicto sibi applaudat, & quasi in illo ius omne Sancti Maximini fuerit debellatum, triumphet. Cui simile est illud, quod de effractis Monasterii portis Anno MDLXVIII. vi tormentorum bellicorum gloriari audet.

Sapientius fecisses, mi scriptor, si non tantopere fortunæ patumper blandienti fidisses, & ea, quorum te iam meritò & pœnitent & pudet, altissimo silentio inuoluisses. Quæ quidem omnia dicta & redicta, sicut nostro iuri nullo modo obsunt: ita in ijs recensendis & rei ciendis tempus & operam perdere non est animus. Causam & facta Archiepiscopi moderni altiori subfello examinandam relinquisimus.

Illud solum h̄ic verbo uno expedendum est, quod auctor dicit, licuisse Archiepiscopo moderno etiam excommunicationis fulmine Religiosos Maximianos ferire.

Quod omnino fortissimè negamus, cùm constet illos Iurisdictioni

Ecclesiasticae ipsius nullo modo subesse, prout parte prima multis clarissimis & solidis argumentis est demonstratum ; contra quæ nihil omnino habet, quod opponat auctor libelli; sed neque Archiepiscopus ullus unquam contra Exemptionem illam Ecclesiasticam quicquam vel in speciem iuris habuit vel obtinuit.

Diplomata vero Urbani VIII. & Catoli IV. quæ sublit. T. proferuntur in libello, ius puniendi, excommunicandi &c. tribuunt Archiepiscopo, sed respectu ipsi subditorum, vti ex ipso textu clare innoteat.

Hoc loco auctor libelli, argumento cuidam à nobis parte prima cap. 2. §. 3. ex confirmatione Apostolica ducto, occurtere conatur. *Cui iurisdictione Ecclesiasticae (Archiepiscopi nimirum) confirmatio Abbatum Apostolica, inquit, nihil omnino derogare aut praetudicare potuit, vel potest: nam iuris est, quod generaliter omnia, quæ per priuilegia Exemptionis expressè non admuntur, censentur illi reseruata;* quod deinde diuersis authoritatibus probare conatur ; & infert Exemptionem Monasterij non extendi ultra dictam Confirmationem.

Verum præfasas Auctotis obiectiones fuitiles omnino esse & intentum nullo modo probare ex iis, quæ parte prima citat. diximus manifestum est.

Nam in primis non ex sola illa S. Sedis Confirmatione exemptionem Abbatis & Monasterij probamus, sed alijs pluribus irrefragabilibus argumentis, vt ex Regum & Imperatorum Diplomaticis, qui Monasterium semper & à primo sui exordio soli S. Sedi immediate subiectum fuisse declarant & decernunt, ex Bullis & Priuilegijs Pontificum qui eandem omnimodam exemptionem approbârunt & de novo decreuerunt ; ex possessione immemoriali ; ex Bullis innumeris, quibus Pontifices Monasterium S. Sedi immediate subiectum enuntiant, eiisque Abbatem hoc nomine confirmant ; ex iuramento speciali, quod Abbas in benedictione facit Pontifici summo & S. Sedi Apostolice, ex eo, quod non ab Archiepiscopo Treuirensi eiusve Suffraganeo, sed à quoconque maluerit Catholico Antistite gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habente munus benedictionis recipiat, vti illi per specialem Bullam Pontificiam conceditur. Denique ex eo, quod Archiepiscopus nullum omnino actum iurisdictionis unquam in Abbatem vel Monasterium exercuerit, sed hoc in plenâ exemptione semper ab omni memoria permanescit.

Secundò asserimus illam Electionis per Apostolicam Sedem confirmationem solidum & irrefragabile esse argumentum, Abbatem & Monasterium esse plenè exemptum, & totaliter, & quoad omnem iurisdictionem Ecclesiasticam, nulli, nisi S. Sedi Apostolice immediatè subesse, vti parte 1. cap. 2. §. vltimo, ostensum est.

Neque contra hoc quicquam facit, neque aptè allegatur, quod dicit Auctor voti, ea, quæ per Priuilegia Exemptionis expressè non admuntur censeretur reseruata ordinarijs.

Nam nullum omnino habemus Priuilegium circa Exemptionem, in quo hæc Confirmatio à S. Sede petenda decernatur, sed antiquissima Priuilegia omnino aliter loquuntur, vti videre est in Gregorij II. Agapiti II. aliorumque Pontificum Bullis & Imperatorum ac Regum Diplomaticis parte 1. capit. 2. §. 2. relatis, per quæ declaratur & decernitur omnimoda Monasterii emptio.

Male

Malè etiam allegatur decisio Rotæ apud Farinacium in recentioribus part. i. dec. 324. numero quinto, nam de alio prorsus casu ibi erat quæstio, nimirum: an Ecclesiæ Parochiales à Monasterio Sancti Galli, quod exemplum erat, dependentes, & in territorio Episcopi Constantiensis sitæ, æquè ac Monasterium exemptæ essent, vñà cum Oppidis & Vicis, qui illi suberant. Et in isto casu allatum est principitum illud, generaliter exemptionem non esse extendendam ad eos subditos, Vicos aut Ecclesiæ, quæ in Privilio Exemptionis non comprehenduntur, nam eo modo fieret præiudicium tertio; quod in nostro casu locum non habet, ut patet ex prædictis.

In quo sanè dici non potest, quod Exemptio odiosa sit & restringenda. Neque iura allegata scilicet c. Exemptionem & cap. Si Papa, de priuile. in 6. id probant, sed omnino pro nobis sunt, & stantibus ijs, quæ diximus, probant Monasterium habere plenam exemptionem, ut ex eorum textu & adjunctâ Glosâ manifestum est.

Quin imò Exemptio in nostro casu fauorabilis esse ostenditur, idque ex fine, ob quem introducta est. Voluerunt enim Pontifices Summi & Imperatores ac Reges, quieti & tranquillitatî Monasterium prospicere, eaque ab Episcoporum subiectione liberare, ut tanto liberius contemplationi & orationi vacare Religiosi possent. Extant hac de re præclara Sancti Gregorij Decreta, Canon. Quam sit. Canon. Luminoso. 18. quæst. 2. quibus libertas & exemptio ideo Religiosis concessa dicitur, Ut remotis vexationibus ac cunctis grauaminibus diuinum opus cum summa devotione animi proficiatur.

Est & alias finis eiusmodi exemptionis, nimirum fauor Sedis Apostolicæ, cui omnino expedit habere multos Prælatos immediate sibi subiectos, libet proferre verba Baldi, Tractat. de Exemptionibus, §. Similia fere, numero sexto. Sexta causa, inquit, Exemptionum, est fauor S. Sedis Apostolicæ, cui multum debetur; fauor enim eius est, multos immediatos subiectos & ligios habere, diversi generis in casu nostro. Si enim Episcopi persæpe moluntur contendere de pari cum Roman. Pontifice, & iura S. Sedis Apostolicæ deprimere cum augmento suorum; expedit, ut sedes ipsa alterius generis homines, propter Religiosos habeat defensores & manutentores, sicut apparere potuit durante schismate. Hæc ille, & plura valde apta huic quæstioni sequuntur; ad quæ lectorem remitto, ut etiam ad ea, quæ supra Sect. 4. §. 3. retulimus.

Maneat igitur Abbatem & Religiosos Sancti Maximini plenam habere ab omni Archiepiscopi Iurisdictione Ecclesiasticâ, æque ac temporali Exemptionem, neque villa ratione fas esse eidem Archiepiscopo illos excommunicare, corrigerem, emendare, ac in subiectionem redigere, multò minus Monasterium extinguere, vñite &c. quæ Archiepiscopum facturum Scriptor nimis timerè minatur; qui immemor fortunæ inconstantis, non modò Cæsarem ac Regem Catholicum grauiter passim perstringit: sed hoc loco etiam iura Sanctæ Sedis Apostolicæ, cui tamen videri vult admodum fidelis & addictus, inuadere est ausus. Idque sine ullo vel apparente fundamento.

Nam quod Numero 111. dicere ausus fuit libelli auctor, Confirmationem hanc solummodo Archiepiscopos ex respectu erga Sedem Apostolicam ad Cameram eiusdem, ut fructibus gauderet Annatorum, proprijs tamen iuribus reservatis, per trahit permisso, figmentum est (ut grauiori verbo abstineam) intolerabile,

quod

quod nullo indicio vel minimo vestigio probari potest. Ex quo iterum apparet quām reuereatur S. Sedem, qui illam ita annatorum & fructuum cupidam effingit, vt pollicetur sibi obtinere posse ab illa ius confirmandi Abbates Sancti Maximini, modò annatae Papæ soluantur; S. Sedes, inquit, salubriori medio occurret, vt nempe Confirmatio ab Archiepiscopis fiat, & annata ab iisdem casu accidente soluantur, ac vel ita melius pax & tranquillitas Ecclesie, salusque animarum conseruentur. O zelum Animarum! En quibus demum laruis & velis cupiditates obteguntur? nimirum animarum zelus est, qui adgit illum, vt collectas, fructus, emolumenta Abbatiae toties in libello & præsertim in voto decantata expetat.

SECTIO DECIMA QVINTA.

Dicta contra Aduocatiam & Protectionem Luxemburgensem refelluntur.

Postquam libelli auctor multa contralibertatem Monasterij in temporibus, & verbum etiam contra Ecclesiasticam Exemptionem contorsit, nouissimè protectionem & Aduocatiam hæreditariam Regis Hispaniarum Catholici Ducis Luxemburgensis acerbè infestatur; idque ex professo circa finem huius partis à num. 77. vsquead 93.

Dicit enim prætensam Luxemburgensem Aduocatiam fuisse ac esse incendiū defectionum Abbatum, Prioris & Conventus Monasterij Sancti Maximini eos, quoties iniustissimas causas habuerunt, ac ab Archiepiscopis desicere inceperunt, toties sub spe huius Aduocatie clasicum cecinisse, atque Archidiocesin ac S. Ecclesiam Treuircensem vi militari inuasisse, funditusque deuastasse. Deinde num. 91. addit. Electores ac modernum Dominum Archiepiscopum, eosdem prætenso violentos, seque de facto intrudentes Protectores, iustis armis expulisse, & ita eo ipso facto Protectionem falsam, sententijs ac rebus iudicatis ac armis explosam & inse extintam esse. hæc notanter dictis locis referuntur, & paſsim alibi arrepta occasione similia auctor contra Regem Catholicum Serenissimos Belgarum Principes eorumque ministros proferre non est veritus.

Nam quis nescit Luxemburgenses, Regis Catholici Ministros, quoties opus fuit Abbatem S. Maximini protegere, nihilominus priuato suo vel consilio, vel nomine executos, sed omnia vel Regis Catholici eiusque Consilij priuati, vel Serenissimorum Alberti & Isabellæ Principum expresso mando fecisse?

Quamvis autem magniilli Principes & Monarchæ, quorum pietate ac iustitia plenus est terrarum orbis, & quorum solum nōmen & memoria gloriissima omnem iniquitatis & violentiæ suspicionem extinguit, nostra defensione non indigent, & istiusmodi catellorum obrectantium latratus contemnunt, cùm experientia doceat, dicta talia falsissima seipsis euerti & corrue:

Quia tamen eiusmodi facta ex parte nobis imputantur, & quæ contra Aduocatiam statui Monasterij nostri adeo salutarem obijciuntur, magnum nobis præiudicium creare possent, si fidem apud quemquam mortalium obtinerent;